

ARGUS

Van Vogelvrij naar Kogelvrij

Juni 2024 | Jaargang 49 | Nummer 1

De Faunabescherming

Colofon

ISSN 0166-5073

Argus is het tijdschrift van De Faunabescherming. Argus wordt twee keer per jaar toegestuurd aan donateurs die ten minste € 16,- per jaar betalen via onderstaande IBAN.

Sympathisanten betalen € 5,- per jaar. Indien u Stichting De Faunabescherming testamentair wenst te gedenken, wordt u verzocht contact op te nemen met de penningmeester.

Donateursadministratie

Postbus 150, 6870 AD Renkum.
Voor adreswijzigingen en vragen over de jaarlijkse donatie kunt u ons mailen: donateurs.adm@faunabescherming.nl
Betalingsgegevens:
IBAN: NL72 TRIO 0338 5400 91
t.n.v. De Faunabescherming, Renkum.
Bij betaling vanuit het buitenland gelieve ook te vermelden: BIC: TRIONL2U

Secretariaat

M. Veenstra
info@faunabescherming.nl
06-1601 0305
Postbus 150, 6870 AD Renkum

Penningmeester

G.S.L. Palsma van Voorthuizen
penningmeester@faunabescherming.nl

Bestuur

I.J. van den Abeele, Q. Hoogenboom, N.K. Koffeman, H.H. Niesen, G.S.L. Palsma van Voorthuizen, N.H.M. Putman, M. Veenstra, S.H.D. Voss

Redactie

Eric Schoones, Quintijn Hoogenboom, Jeanco Lapiere Armande, Gerard Ellenbroek | argus@faunabescherming.nl

Fotografie

foto's met copyright De Faunabescherming tenzij anders vermeld.

Website

faunabescherming.nl
U vindt ons ook op Twitter (@faunabescherming) en op Facebook.

Vormgeving en grafische productie

Elan Media, Gemonde

Doelstelling

Stichting De Faunabescherming is een niet gesubsidieerde, landelijke vrijwilligersorganisatie. Haar doel is een ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeleid.

Stichting De Faunabescherming tracht haar doel te bereiken door het voeren van acties en campagnes tegen de hobbyjacht en voor betere wetgeving en onderzoek. Waar in het wild levende dieren in de knel komen, nemen wij het voor ze op, ook in juridische procedures.

Inhoud

3	Redactioneel	Bevestigd: Stropers zijn jagers zonder vergunning, jagers zijn stropers met vergunning!
5	Van het bestuur
<i>Harm Niesen</i>	Naar een ... (verantwoord faunabeleid)
6	Interview
<i>Eric Schoones</i>	Een liefdevolle samenleving
Interview met Ingrid Visseren-Hamakers, hoogleraar Milieubeleid en Politiek
10	Opinie
<i>Harry Voss</i>	'Kruip eens in de huid van de wolf en zie: overal is de tafel voor je gedekt'
12	Reportage
<i>Redactie</i>	Bezoek aan het trofeeënkerkhof
Faunadag Middachten
14	Column
<i>Bibi Dumon Tak</i>	Wees niet bang voor de Winst
15	Reportage
<i>Rita Stockman</i>	Beer op zolder
17	Column
<i>Jorick West</i>	Geschoten maar niet dood
18	Buitenland
<i>Stéphanie Palsma van Voorthuizen</i>	Komt er anno 2024 eindelijk een verbod op jachttrofeeën?
22	Column
<i>Marjolijn Veenstra</i>	Pssst! Er is iets waar jagers niet van houden
24	Van het bestuur
<i>Redactie</i>	Donateursdag 2023
26	Oproep
<i>Niko Koffeman</i>	In het wild levende dieren als erfgenaam
27	Boekbespreking
<i>Kevin Collins</i>	Vredelievend verzet
28	Boekbespreking
<i>Wilfred Roeling</i>	Saving Sally
29	De Zwijnsociëteit
<i>Redactie</i>	Harry Voss en de nozems van het bos
30	De Buit van Voss
<i>Harry Voss</i>	
32	Kogelvrij
<i>Ellen Putman</i>	De goudjakhals

Voorpagina:
Cartoon: Bruno Haberzettl

* Voetnoten en andere relevante links bij de verschillende artikelen kunt u vinden op faunabescherming.nl/argus2024-1

Bevestigd: Stropers zijn jagers zonder vergunning, jagers zijn stropers met vergunning!

Het College van Beroep van de Reclame Code Commissie heeft in de door de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging (KNJV) aangespannen beroepsprocedure bepaald dat het de Faunabescherming volledig vrijstaat om jagers aan te duiden als stropers zonder vergunning.

De jagers waren vol op het orgel gegaan door hun leden aan te moedigen niet alleen klachten tegen de Faunabescherming in te dienen bij de Reclame Code Commissie maar zelfs bij justitie, omdat ze meenden dat er goede kansen waren op veroordeling en zelfs vergoeding van vermeende schade wegens smaad.

Na de heldere uitspraak van de Reclame Code Commissie, was ook het College van beroep van oordeel dat het de Faunabescherming in het kader van de vrijheid van meningsuiting vrij staat jagers zo te duiden.

Daar is ook alle aanleiding toe. Recent werd een jager voor de rechter gedaagd omdat hij vossen in een 'kofferval' probeerde te lokken. De KNJV verleende juridische bijstand en de jager werd vrijgesproken, maar vriend en vijand weten dat dit een duidelijke stropersmethode is. Zelfs als die legaal verklaard wordt. Datzelfde geldt voor geluidsdempers en restlichtversterkers waarmee jagers het zich gemakkelijk maken om dieren naar het leven te staan.

In Frankrijk werd dit voorjaar een jager veroordeeld tot drie maanden voorwaardelijk en defini-

tieve ontzegging van zijn jachtvergunning, omdat hij tijdens de jacht op wilde zwijnen een toevallig passerende Nederlandse toerist die op een nabijgelegen snelweg reed, in de schouder raakte.

Ook de Belgische jager die twee jaar geleden het lijk van de voortvluchtige militair Jurgen Conings ontdekte, bleek bij nader inzien stropersmethoden te hanteren: hij werd niet alleen veroordeeld tot een celstraf van twee maanden omdat hij foto's verspreide van het dood aangetroffen slachtoffer, maar ook in het bezit bleek van niet vergunde wapens, waarvoor hij een boete van € 2400,= kreeg.

Probleem is dat jagers een staat binnen de staat lijken te vormen. Ze controleren elkaar en zichzelf en verrichten hun hobby buiten het zicht van controlerende instanties.

De politie moet wapenbezitters eens per drie jaar thuis bezoeken en controleren, wat in de praktijk vaak niet blijkt te gebeuren, zoals uit recent onderzoek van RTL Nieuws en het Algemeen Dagblad bleek. De politie heeft het 'te druk' door een 'enorme berg papierwerk', is de enige verklaring daarvoor.

De wapenwet in Nederland werd weliswaar aangescherpt na het drama in Alphen aan den Rijn in 2011, waarbij een schizofrene sportschutter zes mensen doodde en zeventien andere verwondde voordat hij zichzelf doodschoot, maar er wordt nauwelijks gehandhaafd.

Richard K. die begin dit jaar de kopers van zijn huis in Weiteveen doodschoot na een lang-slepende ruzie, had na meerdere meldingen van gedragsproblemen en klachten bij de politie allang zijn wapen kwijt moeten zijn.

De e-screener voor de wet wapens en munitie, een digitale psychologische test voor mensen met wapenverlof, die de politie inzicht moest geven of wapendragers geschikt waren om veilig een wapen in bezit te hebben, is medio 2022 afgeschaft nadat de jagers ertegen protesteerden. Er is nauwelijks toezicht voor in de plaats gekomen.

Jagers handelen in veel gevallen naar eigen goeddunken, buiten het zicht van sociale controle, veelal in 'rustgebieden' die voor het publiek niet toegankelijk zijn en op tijdstippen waarop controle door toezichthouders niet of nauwelijks mogelijk is wegens capaciteitsproblemen bij de politie en de Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's). Deze laatsten zijn soms bij de jagers zelf in dienst en voelen niet veel voor het verbaliseren van hun broodheer.

Nu er in de politiek een gure wind waait die de rechten van dieren, natuur en milieu nog meer ondergeschikt lijkt te maken aan de belangen van jagers en boeren, is het werk van de Faunabescherming extra belangrijk.

Steun ons waar u kunt en stem 6 juni bij de EU-verkiezingen op een partij die niet de destructieve belangen van

jagers en boeren centraal stelt. Samen kunnen we dieren letterlijk tot hun recht laten komen. Ze kunnen zichzelf in de meeste gevallen niet verdedigen tegen mensenbelangen die de kleinste dieren zoals insecten en de grootste dieren, zoals de wolf, letterlijk naar het leven staan.

Politici hebben vaak geen rechte rug, zoals recent weer bleek toen boeren met hun tractoren actie voerden in Brussel, wat per direct leidde tot het versoepelen van milieuregels.

Alles van waarde is weerloos, laten we dat samen beschermen!

Stem 6 juni bij de EU-verkiezingen op een partij die niet de destructieve belangen van jagers en boeren centraal stelt.

Naar een ... (verantwoord faunabeleid)

Harm Niesen

Dit was jarenlang de aanhef voor deze column. Natuurlijk verliep dit eigenlijk nooit zoals wij hoopten en verwachtten van weldenkende, onafhankelijke en hun verantwoordelijkheid nemende politici, maar er was hoop. Niet zoveel, maar toch.

Niet voor niets kregen we ook toen al de kritiek dat alle ontwikkelingen in het fauna- en natuurbeschermingsbeleid steeds maar weer negatief en naargeestig waren. Dat leest niet prettig weg. Zie de tijdschriften van Natuurmonumenten, Vogelbescherming en alle anderen. Ze stellen min of meer terloops vast dat de intensieve landbouw verantwoordelijk is voor de achteruitgang van 80% van alle insecten en dat daardoor alle dieren die afhankelijk zijn van insecten nog veel sterker de dupe zijn. En ze gaan vervolgens populair en vrolijk verder. Het is volstrekt duidelijk dat de agrarische sector daar in de eerste plaats verantwoordelijk voor is. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, maar het overgrote deel van ons platteland is volkomen dood en vergiftigd. En wat er nog met veel moeite weet te overleven is een prooi voor de plezierjagers. Het was van oudsher al niet best. Maar de huidige politieke situatie is nog vele malen erger. Voor enig optimisme is vanaf nu voor vele jaren geen plaats. Wij hebben nooit politieke standpunten ingenomen en nooit een stemadvies gegeven. Maar dat is ook overbodig. Het is voor iedereen duidelijk welke politieke partij(en) de komende jaren het leven van iedereen met hart voor natuur en milieu ernstig zal verzieken. Doorzichtige leugens: “60% van Nederland is al beschermde natuur, daar moet niks meer bij”. Volstrekt onbenullig: “Er is geen stikstof probleem, 80% van de lucht die wij in ademen is stikstof, hoe kan het dan een probleem zijn?” Natuurlijk, feitelijk ligt de werke-

lijke macht al sinds mensenheugenis in handen van de agrariërs, daarbij trouw gesteund door de machtige jagerslobby. En niet alleen in ons land. De hele EU weet met de verkiezingen voor de deur, opeens niet meer op hoeveel manieren ze die arme boeren tegemoet moeten komen. Er wordt ons de komende jaren geen rust gegund.

Toch is er misschien een klein lichtpuntje. Mogelijk zelfs veroorzaakt doordat wij vaak juridische procedures winnen. Rechters oordelen dan klaarblijkelijk dat provincies en ministeries iets niet goed hebben gedaan. En dat steekt. Om gemakkelijker aan “schadebestrijding” te kunnen doen, maken provincies lijsten van “algemene soorten”, waarvoor soepel ontheffingen worden verleend. Die lijsten zijn vaak ellenlang en vrijwel altijd staan er soorten op die niet in een gunstige staat van instandhouding verkeren. Oftewel: de aantallen nemen af. Omdat het vrijwel altijd om strikt beschermde soorten gaat, lukt het ons vaak bij de rechter gelijk te krijgen. In een brief die eigenlijk gaat over de uitvoering van een motie van de PvdD, om de jacht op de 5 “wild”soorten – haas, konijn, fazant, houtduif en wilde eend – af te schaffen, zinspeelt de minister ook op het afschaffen van die lijsten met “algemene soorten”. Vanzelfsprekend maken wij ons sterk voor allebei deze zaken. Het is een schande en onacceptabel dat het nog bestaat. In een brief hebben we dat ook kenbaar gemaakt aan de minister.

INGRID VISSEREN-HAMAKERS

Een liefdevolle samenleving

Eric Schoones

Haar meer dan gemiddelde interesse en liefde voor dieren en natuur zit naar eigen zeggen ‘in haar genen’ en daarmee is Ingrid Visseren als hoogleraar Milieubeleid en Politiek precies op haar plek. Gespecialiseerd in de maatschappelijke sturing van milieuproblemen wil ze bijdragen aan zowel het wetenschappelijke als het maatschappelijke debat, richting een liefdevolle samenleving met respect voor de rechten van dieren en natuur. Daarom is ze ook gelukkig met haar toetreding tot de fractie van de Partij voor de Dieren in de Eerste Kamer.

Het wil nog niet zo lukken met de verduurzaming.

Nee, sinds de Club van Rome, opgericht in 1968, zijn we met het moderne milieu- en duurzaamheidsbeleid op biodiversiteit, klimaat en de kwaliteit van lucht, bodem en water nog niet veel opgeschoten. Dat ligt o.a. aan een gebrek aan implementatie, we komen afspraken niet na, stikstof is een schoolvoorbeeld. Ook is duurzaamheid geen prioriteit en beleidsdoelen verzanden vaak in compromissen met partijen met tegenstelde belangen en tenslotte stellen we de economie nog altijd boven alles, waarbij de kosten van het niet oplossen van problemen niet worden gezien.

Christianne van der Wal, de Minister voor Natuur en Stikstof zei het heel recent nog best ongebruikelijk scherp en verrassend voor iemand van de VVD tegen de Tweede Kamer: elke keer gaat de economie boven de natuur.

Ja, we moeten naar een fundamentele paradigmawijziging: duurzaamheid en economische groei gaan niet samen. Welzijn moet het winnen van winst, dat mag niet ter discussie staan. Ik noem dat een liefdevolle samenleving waarin we

rechten van dieren en natuur respecteren. Een samenleving met empathie en compassie ook voor boeren, en bijvoorbeeld ook reductie van energiearmoede, waarin grote bedrijven naar verhouding evenveel bijdragen als consumenten en om het nog maar eens te noemen, slachthuizen worden gesloten.

Maar als het milieubeleid al decennia faalt, hoe moet het dan ooit goedkomen?

Door steeds maar weer het gesprek aan te gaan, daarom ben ik ook zo blij met mijn plek in de Eerste Kamer. Ondertussen is het discours wel aan het veranderen. Waar je in de jaren negentig nog gek werd versleten, voelt zich nu een steeds grotere groep wél onderdeel van de natuur. Meer mensen komen op voor de rechten van de natuur en van dieren, het is ook wel meer geaccepteerd, maar nog altijd wel een minderheid. Terwijl de problemen steeds zichtbaarder en voelbaarder worden krijgen in participatieprocessen de partijen die belang hebben bij de status quo de meeste ruimte. Dat zie je op alle terreinen: klimaat, natuur, stikstof, bio-industrie en jacht. Die machtsverhouding onder de stake-

holders moet veranderen, het ouderwetse denken moet een kleine rol krijgen in verhouding tot het duurzame of diervriendelijke denken.

Iets als schoon drinkwater zou toch de prioriteit van de overheid moeten zijn en niet de inzet van een compromis.

Ja, het is zo evident en mijn leven lang stel ik me al de vraag: hoe kan de mens op een vreedzame manier samenleven met andere soorten. Voor het gros van de mensheid is dat nog geen issue, toch wel een trieste conclusie. Ik hoop dat ik een mol krijg in mijn tuin, lijkt me fantastisch!

Zoals de BBB, die redeneert precies de andere kant op.

Bij sommige debatten gebeurt er teveel, onlangs wilde Gert-Jan Oplaat van de BBB het woord voeren over de landbouwbegroting terwijl hij lobbyist is voor de pluimvee verwerkende in-

Ik hoop dat ik een mol krijg in mijn tuin, lijkt me fantastisch!

dustrie! De Kamervoorzitter van dienst tijdens die vergadering, nog te weinig vertrouwd met het reglement van orde, liet het passeren. Maar het kan toch niet zo zijn dat we een lobbyist zijn werk laten doen vanaf het spreekgestoelte van onze Senaat?

Dat kan toch niet zomaar, in de Tweede Kamer zou dat niet zo gemakkelijk gebeuren.

Ik denk het ook niet, daar wordt wel scherper gehandhaafd. Het was zo overduidelijk in strijd met de integriteitscode. Ik ben benieuwd of Oplaat nog het woord durft te voeren op landbouwdossiers.

De liefdevolle samenleving lijkt toch een utopisch idee. Mensen willen allemaal het beste voor hun kleinkinderen, maar in de bestuurskamer vergeten ze dat maar even.

Ja intrigerend, ook bij de stembus is dat zo, dan geeft toch het geld de doorslag, en niet de waarden, waar ze op zondagmiddag bij een boswandeling warm voor lopen. Op heel belangrijke momenten vergeten we onze eigenlijke prioriteiten.

Of politici die na hun werkzame leven ineens wel het licht zien.

We moeten blijven pleiten voor de verandering van het discours, anders gaat het niet gebeuren. We zijn als onderzoekers en voorvechters voor het milieu veel te veel meegegaan met gedachten als: milieuschade voorkomen is goedkoper, later opruimen wordt hartstikke duur. Dan laat je kansen liggen voor een fundamentele discoursverandering, want het blijft *the right thing to do*. We moeten het scherpe debat niet uit de weg gaan, zoals ik Oplaat heb terechtgewezen. Dan krijg je tenminste helder wie niet liefdevol bezig is. Je moet hard zijn tegen de liefdeloze.

Omdat de natuur geen stem heeft.

Zeker, in de Wet Dieren wordt de intrinsieke waarde van dieren wel genoemd, maar die wordt afgewogen tegenover andere belangen, het wordt niet geprioriteerd en dan kom je niet verder...

Maar die intrinsieke waarde kun je eenvoudigweg niet opzij schuiven. Je doet het of je laat het.

Laten we het nog eens over de wolf hebben.

Wat er nu gebeurt is met geen pen te beschrijven! Er wordt een hetze georganiseerd tegen een dier, mede omdat de wet niet wordt gehandhaafd. In de wet staat dat als je dieren buiten houdt, je ze moet beschermen tegen roofdieren en ondanks dat de wolf al jaren in Nederland is, weet de minister niet hoe ze de wet moet handhaven. Met al die beelden van aangevallen schapen in het nieuws ontstaat er een beeld, dat de wolf gevaarlijk is.

Ze lacht: Niet de wolf, maar de minister is gevaarlijk! want ze laat onterecht het beeld van een gevaarlijke wolf ontstaan en ze dwingt houders van schapen en andere kleine dieren niet om maatregelen te nemen. Gelukkig heeft ze nu toegezegd dat ze komt met een nadere uitwerking van de bescherming tegen de wolf. Wanneer nog eens duidelijk is wat er wordt verwacht van veehouders dan kan ze hopelijk beginnen met handhaven. Ze heeft het over een transitiefase voor de wolf in Nederland, terwijl de wolf al jaren in Nederland is, ze heeft ruim de tijd gehad, zou ik zeggen.

Maar zo moeilijk kan het toch niet zijn?

Iedereen kan een wolfwerend hek bouwen, je kan het zo leren op YouTube. Schapen die worden ingezet voor natuurbeheer grazen niet steeds op dezelfde plek en die hoef je alleen maar 's avonds naar een beschermde plek te brengen. Daar moet je misschien een beetje over nadenken, het is wat extra werk, maar de oplossing is eenvoudig. Ondertussen kan de minister niet zeggen hoeveel schapenhouders de bescherming van hun dieren op orde hebben. Wel is duidelijk dat het bij aanvallen door wolven voor het overgrote deel, tot wel 97%, niet zo is. We willen gewoon ons gedrag niet veranderen, terwijl de oplossing heel simpel is. Als we de wet implementeren dan is de wolf helemaal niet

gevaarlijk. Dan kunnen we in vrede samenleven met de wolf.

Maar er is geen toezicht, er wordt niet gehandhaafd, en hoeveel er gebruik gemaakt wordt van de subsidiepotjes voor wolfwerende hekken, weet de minister ook al niet, want het is beleid van de provincies, maar dat geldt is in ieder geval nog niet op.

Er wordt wel gesproken over perverse prikkels.

Ja, je bent verplicht een hek te plaatsen, maar als je dat niet doet, en schapen worden gedood, dan word je toch gecompenseerd. Dat lijkt dan inderdaad een perverse prikkel om maar niets te doen. Overigens is het geen grootschalig probleem, dat bij effectieve bescherming uit de wereld zou zijn. Er zijn veel voorbeelden, zoals klimaat en stikstof, waarbij we problemen in stand houden, omdat de meerderheid van de politiek het eenvoudigweg niet wil oplossen.

En trouwens, mensen doden meer schapen dan de wolf, al die lammetjes worden lamskoteletjes.

En dan is er nog een cursus wolvenschieten van Stichting Jachtopleidingen Nederland opgedoken...

De woede waarmee Oplaat in de kamer sprak over de wolf daar ben ik echt van geschrokken, zijn haat tegen de wolf was werkelijk indrukwekkend, het was bijna een woedeaanval. Hij was niet voor rede vatbaar, hekken was allemaal onzin, alleen maar lastig. Het was wel opvallend, want als je pleit voor liefdevolle samenleving dan wordt er vaak gezegd dat je emotie in het debat brengt.

Moet je daarmee niet oppassen?

Nee, ik vind emotie juist belangrijk, het verschil tussen wetenschap en politiek is dat je in de wetenschap dingen bewijst en in de politiek heb je een mening, waarbij je wel steunt op de wetenschap, maar uiteindelijk is het een ethische discussie, het gaat verder dan het feitelijk wetenschappelijk begrip van het onderwerp. Juist in de politiek is er een diepere laag van empathie waarop je het debat voert, anders krijg je feitenoorlogen.

Niet de wolf, maar de minister is gevaarlijk!

De beschermde status van de wolf zal niet zo gauw verdwijnen?

Nee, het vergt een meerderheid in het verdrag van Bern en consensus in de EU, dat gebeurt niet over één nacht ijs, maar ik had ook nooit verwacht dat de nieuwe pesticide-regels van tafels zouden gaan. Er zijn wel meer rare dingen gebeurd in Brussel de laatste tijd. Ik hou mijn hart vast, letterlijk en figuurlijk.¹

De publieke opinie is nu tegen de wolf?

Denk het wel, er is te weinig aandacht voor de heel simpele oplossing. Probeer maar eens door die hetze heen te breken. Mensen worden bang gemaakt, de wolf en roodkapje is totale onzin. Er ligt hier een mooi klein boekje op mijn bureau, *Wolf en maatschappij* van André Donker.

Is het goed?

Ben nog niet aan het eind.

Jammer.

Het is wel een feitelijk boekje. Even kijken, ik zal je het eind voorlezen: 'Conclusie. Co-existentie. Met dit boek *Wolf en maatschappij* heb ik onder verwijzing naar recente internationale wetenschappelijke onderzoeken en veelal gesubsidieerde preventieve maatregelen realistische alternatieven aangegeven die Europa en Nederland meenemen, in het nieuwe wereldbeeld, van co-existentie, waarbij mensen en hun landbouwhuisdieren duurzaam en zo veilig mogelijk samenleven met de wilde predatoren in Nederland, Europa en de wereld.' Nou zeg, André Donker, prachtig! Vreedzame co-existentie dat is eigenlijk het antwoord op de vraag die me al zo lang bezighoudt.

Zijn we niets vergeten?

Nee, maar nog één ding van mijn lijstje wilde ik nog zeggen. Een paar jaar geleden heb ik gepleit voor een 18e Sustainable Development Goal, waarbij we dierenwelzijn en dierenbelangen integreren in natuurbescherming en in het duurzaamheidsdebat. Het welzijn en de gezondheid van het individuele dier is daar zelfs geen thema,

het dier wordt volledig genegeerd in het duurzaamheidsdiscours. De intrinsieke waarde van de natuur zit helemaal niet in die SDG's. Dat is tekenend, het gaat alleen maar over mensen.

Ingrid Visseren op haar eerste Prinsjesdag: 'op alle terreinen waar we onze relatie met de natuur vormgeven, inclusief de jacht, is het konijn het haasje.'

¹ Zie het interview met Arie Trouwborst in de vorige Argus.

‘Kruip eens in de huid van de wolf en zie: overal is de tafel voor je gedekt’

Harry Voss

De Europese verkiezingen van 6 juni worden van doorslaggevend belang voor de wolf. Overal binnen de EU worden plannen gesmeed om de wolf z'n strikt beschermde status af te nemen onder invloed van boeren en jagers.

In elke opgeworpen discussie staat het vermeende kortetermijnbelang van mensen centraal, nooit dat van de wolf. Voor Harry Voss aanleiding om in de huid van de wolf te kruipen en de vraagstukken, die leven rond dit prachtige dier, vanuit het perspectief van de wolf te belichten.

Jouw voorouders werden 150 jaar geleden in dit land uitgeroeid omdat er 'geen plek' voor hen zou zijn. De hetze werd bij kinderen met de paplepel ingegoten met verhalen over Roodkapje en de zeven geitjes als weerloze prooi van jou en jouw soortgenoten. En nu waag je, op eigen kracht, een nieuwe poging.

Meteen word je geconfronteerd met mensen, die je naar het leven staan. Ze zien jou als concurrent omdat hun voorliefde voor reerug, hertenbiefstuk en wildzwijn zou kunnen lijden onder jouw eetgewoonten.

Jouw menu bestaat immers voor 99 procent uit wild waarvan 54 procent ree, zo blijkt uit onderzoek in de Duitse regio Brandenburg. Jagers in dit gebied schieten elk jaar zelf ook nog 50.000 reeën. Het is dus niet gek dat ze je weg wensen. In Nederland zeurden jagers over een schadevergoeding omdat jij 'hun prooidieren' opat. Een andere vijand van je terugkeer is de directeur van park de Hoge Veluwe. Die vindt dat je 'moet ophoepelen, maakt niet uit hoe'.

Er is zelfs een groep mensen die beweert dat je in Nederland zou zijn uitgezet. Er is zelfs een beloning van 50.000 euro uitgelooft voor het leveren

van waterdicht bewijs van deze uitzetting. Nu deze beloning al drie jaar lang niet is opgeëist, wordt meer en meer duidelijk: je bent hier op eigen houtje naartoe gekomen. Iedereen die an-

Schapenhouders bieden hun dieren vaak op een presenteerblaadje aan. Deze schapen in een wolvengebied op de Veluwe worden echt niet beschermd door twee draadjes.

ders beweert, is een fantast die z'n beloning op het complotbewijs aan de straatstenen niet kwijt kan.

Aanval met een riek

Er is zelfs een politieke partij (BBB) die vindt dat Nederland een wolvenvrije zone moet worden, hoewel de wet dat verbiedt. En daarbuiten hebben ook veehouders het op je gemunt. In Wapse werd al een van je familieleden aangevalen door een hobbyboer met een riek. Deze wolf bleef versuft liggen en werd zelfs doodgeschoten, op last van burgemeester Rikus Jager en in strijd met alle regels.

Toch lijkt niet iedereen het slecht met je voor te hebben.

Nederlandse schapenhouders bieden hun vee op een presenteerblaadje bij je aan, hoewel dat wettelijk verboden is. Veehouders zijn verplicht hun buitengehouden dieren op een deugdelijke manier te beschermen met een schaapskooi of een wolfwerend raster. De meeste schapenhouders houden zich niet aan die wet.

En dus kan jij, als een kind in een snoepwinkel, zoveel eten als je maar wilt. Omdat ook jouw welpen leren dat schapen erg makkelijke prooi-

dieren zijn, worden steeds meer schapen buitgemaakt. De gelegenheid maakt de dief.

Bejaagbaar

Bestuurders van Drenthe, Gelderland en Overijssel willen wetsovertreders tegemoet komen door de wolf bejaagbaar te maken. Maar tussen droom en daad staan wetten in de weg. Het zou ook te dol zijn: mensen doden in Nederland jaarlijks immers 685.000 schapen. Jij en je familie minder dan een kwart procent daarvan.

Recent zag ik bij Wenum-Wiesel hoe er slechts één draadje van 50 centimeter rond de schapen stond, midden in een wolvengebied. Het is een wonder dat er zo weinig schapen worden gepakt door roofdieren. Misschien vinden jij en jouw vrienden het ook verdacht dat ze overal een gedekte tafel aantreffen...

Boeren, jagers en gedeputeerden zouden graag zien dat het jouw galgenmaal zou zijn. Daarom zeg ik: pas maar op!

FAUNADAG MIDDACHTEN

Bezoek aan het trofeeënkerkhof

Redactie

Kasteel Middachten kende voorheen de traditie om elke twee jaar een jagerskermis ofwel Game Fair te organiseren. Een contractie, omdat Game voor de jacht op de vijf soorten stond en Fair het tegendeel van de werkelijkheid was.

Al in 1991 verwelkomden wij de jagers bij de ingang van het kasteel, met vliegtuigreclame (dat kon toen nog) met een sleep met daarop de tekst “jacht is lustmoord” en met een enorme billboardbus waarop in de huisstijl van de jagersvereniging levensgroot de tekst “Help de jagers” stond en in een kleiner lettertype “naar de eeuwige jachtvelden.”

Op enige afstand zag dat er voor de aanrijdende Range Rovers uit als een warm welkom, dichterbij gekomen zorgde de harde realiteit ervoor dat menig bijrijdster uit het raam van de gemotoriseerde koets hing en ons een scala van zeldzame maar angstaanjagende ziektes toewenste.

De frequentie van deze jachtkermissen is sindsdien afgenomen, maar op 23 maart van dit jaar was er weer een. Gelukkig hebben we tegenwoordig tamelijk veel informanten in de jachtwereld, zodat we zelfs zonder zelf aanwezig te zijn, kunnen beschikken over duidelijke foto's van de knekelvelden, die in het kasteel tentoongesteld worden. Trofeeëntentoonstellingen, die niet aangeven welke oude, zieke en zwakke dieren de jagers hebben afgeschoten, maar hoe

groot de geweien zijn van de edelherten, die in de kracht van hun leven, door het jagersgilde naar de eeuwige jachtvelden worden geholpen.

Onvoorstelbaar dat zo iets in 2024 nog kan plaatsvinden, maar de moeite waard om kennis van te nemen. Misschien kan het u inspireren met nog meer inzet mee te strijden tegen deze morbide hobby.

Waidmannsheil!

Wees niet bang voor de Winst

Bibi Dumon Tak

‘Het ontbreekt ons aan een goed verhaal’, vertelde George Montbiot, een Britse zoöloog en schrijver, ons tijdens een uitzending van *Wintergasten* op de televisie. Hij was daar in gesprek met Janine Abbring en zei dat de populistische overal aan de macht kwamen omdat ze een goed verhaal hadden. Een verhaal dat veel mensen graag hoorden. Het zijn verhalen vol beloften en roze horizonnen. Verhalen over volle portemonnees, volle buiken en lege asielzoekerscentra. Verhalen waarbij de ongehooorde zich eindelijk gehoord voelen. Stel daar maar eens een verhaal tegenover.

Sinds dat gesprek ben ik op zoek gegaan naar dat goede verhaal. En ik moet toegeven: het valt niet mee. Want telkens hoor ik mezelf zeggen: we moeten iets minder dit en we moeten iets minder dat. Minder, minder, minder. Maar op de een of andere manier krijgt mijn minderminder-verhaal geen bijval. Niemand wil horen dat het slecht gaat met de aarde, dat we moeten inleveren om haar te sparen. Van inleveren wordt niemand blij, dus dat verhaal is een slecht verhaal. Daar gaan we de wereld niet mee redden. Maar wat moeten we dan wel vertellen? Want Montbiot heeft gelijk. We moeten iets verzinnen waar de mensen naar gaan luisteren. We moeten iets vertellen waar men beter van wordt. Er moet winst te behalen zijn en vooruitgang en hoop. Dus het doemscenario, wat de mensen nu wordt voorgehouden door de ecologen, werkt averechts. Mensen willen niet ten onder gaan. Mensen stemmen niet op losers. Dus wat wordt dan het verhaal? Het moet in ieder geval een verhaal zijn van winnaars, en daarom moet je het ook brengen als winnaar.

Dus hier volgt een superpositiefverhaal waarin slechts een enkeling zijn verlies zal moeten nemen, maar dat zijn degenen die zo’n dik banksaldo hebben opgebouwd ten koste van de rest, dat ons dat even helemaal niets kan schelen.

Iedereen heeft recht op een goede gezondheid, een huis, een toekomst, genoeg voeding en veiligheid. Daar zullen we voor zorgen. We kunnen om te beginnen ons land twee keer zo groot maken. Wat? Een verdubbeling van de ruimte, echt? Ja, dat kan.

Het kan door grote stallen vol ongelukkige dieren grotendeels of helemaal te laten verdwijnen. Moet je rekenen: geen stalbranden meer, geen q-koorts, geen vogelgriep, geen varkenspest, geen mkz, geen misstanden in slachthuizen, geen dioxine- en fipronil-schandalen, geen overbesteding, geen stankoverlast, halleluja. Is het zo simpel? Ja, zo simpel kan het zijn, en je krijgt er vijftig procent Nederland voor terug. Gebied om te recreëren, om te bewonen, om terug te geven aan de natuur zodat al die weggespoten insecten terug kunnen keren naar huis. Er zal meer plaats zijn voor akkerbouw. Er zullen nog wat weilanden behouden blijven waarop gras groeit om te gebruiken in de kaas-zonder-koemachine. Dat laatste is geen utopie, maar die machine is er al. Nooit meer dierenleed, geen mestoverschot, geen oververhitte veevoertuigen naar slachthuizen ver weg. Geen schade door ganzen, wolven, zwanen. Geen overspannen boeren meer.

Wat een gaaf verhaal is dát! En de mensen hebben voldoende te eten en daarbij is het veel goedkoper dan nu, want een koe kost heel wat meer dan een machine. En het waren toch al de akkerbouwers die ons voedden, want de telers van vee voeden vooral hun dieren. Dus blijft er geld over voor gezondheidszorg en onderwijs en huisvesting. En de aarde zal overvloedig zijn. De natuur kan terugkeren en neemt in haar kielzog de verjaagde veldleeuw mee. En wie over de polderweggetjes rijdt hoeft niet langer in de berm te blijven staan, maar mag zomaar de grond betreden die ooit aan de banken, aan Agrifirm, Campina, supermarkketens en een stel onderbetaalde boeren toebehoorde. Het land wordt van ons allemaal. Ons uitzicht is goudgekleurd.

Dit is een verhaal met aanzwellende violen. Ondersteund door het gezang van duizenden vogels, het gezoem van insecten en het geritsel van de blaadjes van de ratelpopulier. En dan te bedenken dat er nog meer goede verhalen zijn. Boekenplanken vol. We moeten ze alleen wel laten horen. Hoe? Door ze wat luider te brengen.

En door niet bang te zijn voor winst.

JACHTMUSEUM IN KASTEEL DOORWERTH ANNO 2024

Beer op zolder

Rita Stockmann

Jacht op dieren vroeger en nu

Demissionair Minister voor Natuur Christianne van der Wal opende onlangs de expositie “Jacht op dieren vroeger en nu” in gezelschap van voorzitter René Leegte van het Nederlands Jachtmuseum dat is gehuisvest in een deel van Kasteel Doorwerth van het Geldersch Landschap en Kasteelen. Leegte betoogde dat jagers hard nodig zijn om de natuur in goede banen te leiden. Deze voorzitter, ooit wegens het niet vermelden van nevenactiviteiten gedwongen afgetreden kamerlid van de VVD in de Tweede Kamer, was woordvoerder energie en milieu. Verder is hij berucht omdat hij, tot groot ongenoegen van medereizigers, in de trein luidkeels de VVD-standpunten over de gasproblematiek in Groningen openbaarde. Leegte was daarvoor persoonlijk secretaris van Frits Bolkestein. Als huidig Landelijk voorzitter van de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOJG), zeg maar de boerenjagersvereniging en lid van Verdienste van de meer elitaire Vereniging Het Ree (van de reewildjagers), lijkt degradatie zijn lot.

Eind 2023 had René Leegte namens de NOJG samen met de Federatie Particulier Grondbezit en de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging naar eigen zeggen een constructief gesprek met zijn partijgenoot, demissionair minister Christianne van der Wal. Tijdens die bespreking werd teruggekeken naar de bodemprocedure tegen de Staat der Nederlanden over het lopende jachtverbod op konijn en haas. “Ik heb geproefd dat deze minister alle begrip heeft voor de jacht”, aldus Leegte.

Hij blijkt een connaisseur te zijn, want minister van der Wal ziet in jagen een levensstijl, een traditioneel ambacht en vakkennis die nog lang niet thuishoren in het museum. “Jagers zijn hard nodig”, zo besloot ze haar optreden tijdens de opening van de expositie.

Wat krijgt het publiek te zien?

Alvorens de expositie te kunnen aanschouwen wordt de bezoeker getraakteerd op negen opgezette, levensgrote koppen van exotische dieren, vergaard tijdens jachtreizen naar verre oorden in een niet zo ver verleden. Die levensstijl van jagers is niet mis te verstaan net zo min als de door de KNJV bevorderde hausse aan jachtreizen in het heden. Een verklaring daarvoor wordt verwoord in een excuus: “Jagers op grofwild wijken steeds meer uit naar het buitenland, waar nog wel voldoende wild was. Zo ontstond de georganiseerde jachtreis”. De jagende mens blijkt door de eeuwen heen te houden van indelingen in rangen en standen, niet alleen voor groepen jagers, maar ook voor de te bejagen diersoorten en jachtmethoden. Trofeeëntoonstellingen vormen daarvan het tastbare bewijs.

Elite

Jagende grootgrondbezitters en edelen zijn er altijd geweest. Nu zijn er welvarende stedelingen, die jachtrechten huren of kopen en voor wie de status, die nog steeds aan de jacht kleeft, een belangrijke rol speelt. De boerenjagers jagen voor schadebestrijding, vermaak en voor de pot. Combinanten drukken de kosten en jagen meestal recreatief. Aan de drijfjacht neemt nog een aparte groep deel. Naast de grofwildjagers zijn er de drijvers die de dieren voor de loop van hun geweren brengen. Dit soort jacht krijgt in de expositie het predicaat grootschalig en gaat gepaard met veel rituelen. Het andere uiterste heet heel denigrerend “peuteren”, alleen en in een klein jachtveld jagen. De Oranjes hadden hun belangrijkste jachtvelden in de duinen en in Brabant. Toen de wildstand daar terugliep werd de Veluwe ingericht als nieuw jachtterrein, o.a. Het Loo bij Apeldoorn. Door de bevolkingsgroei werden jachtgebieden kleiner en daarom werden er wildparken aangelegd. Daarbinnen werden bejaagbare dieren gehouden.

Het enige dat ontbreekt is een jager op een eikenhouten plank.

Tegen de muur gespijkerde trofeeën als bewijs van het disrespect jegens andere soorten.

niet langer het eigendom van de landheer. Het zijn “onze” dieren geworden. De jacht staat ter discussie. Een brede maatschappelijke discussie. Aldus gesterkt werd de laatste wenteltrap naar de zolder beklommen, waar de traditionele jagersexpositie zonder scrupules een levensgrote geschoten beer en dito leeuw, meteen de realiteit afvuurt. Rijen geschoten vogels in vitrines visualiseren de verhalen van de weidmannen. Hier heerst

Herten en zwijnen kwamen er in onnatuurlijk grote aantallen voor omdat ze ten behoeve van de jacht goed beheerd (lees: bijgevoerd) werden zoals bijvoorbeeld in het huidige Park De Hooge Veluwe.

Jagersverenigingen noemen zich tegenwoordig Wild Beheer Eenheden en worden verondersteld het wild te kunnen inventariseren. Aan de hand daarvan wordt de toelaatbare jacht geregeld door de overheid. Jagen in Nederland is dus geen oogsten van dieren meer maar staat in dienst van natuurbeheer.

Wereldvreemd en goedgelovig?

Welke wereldvreemde ziel gelooft er nu dat jagers zich werkelijk inzetten voor natuurbescherming? De veranderende wetgeving inzake jacht versus natuurbescherming wordt in de expositie verrassend realistisch weergegeven.

Er wordt gesteld dat de jacht wordt ingeperkt ten behoeve van de natuurbescherming. Er is geen aparte jachtwet meer. Natuur is er voor iedereen en is ons belangrijkste recreatiegebied. Gebruik voor andere doeleinden wordt steeds minder getolereerd. Dit geldt sterk voor de jacht. De dieren zijn

nog altijd het oude adagium verwoord in het eerste tijdschrift De Nederlandsche Jager van 5 oktober 1895: “Wij liefhebbers, kennen geen grooter genot dan de jacht. Voor nog zooveel niet zouden we van dezen tak van sport afstand willen doen”.

Anno 2024 zijn de diersoorten waarop gejaagd mag worden dankzij de publieke opinie maar ondanks permanente tegenwerking van de jagerswereld toch drastisch beperkt.

De expositie “De jacht vroeger en nu” tracht duidelijk in de pas te lopen met de gelijktijdig lopende exposities Veluwezoom en de Nationale Bosbouwcollectie. Men heeft kennelijk besloten de huidige jacht P.R. wenselijk ten toon te stellen door hier en daar een ‘kritische noot’ te plaatsen waar het gaat om jacht in het verleden.

Een mens kan zich heel klein voelen bij zo'n geslachteerde en naar Nederland gevlogen, dode kodiakbeer

Beter een vogel op een plank dan 10 in de lucht?

Geschoten maar niet dood

Jorick West

Ik zat op de fiets richting werk in Nijmegen. Vorst en rijp waren zichtbaar op de velden en er hing een lichte mist in een lucht gevuld met zon. Onderweg vlogen groepen kolganzen richting het noorden. Hun terugvlucht van 3000 kilometer richting veelal Siberische broedgronden komt sinds een paar dagen alweer op gang.

Net voorbij park Lingezen hoorde ik meerdere knallen. Daar was iemand weer zijn kostbare vrije tijd ten faveure van een maatschappelijk probleem aan het opofferen. Mijn gedachten schieten dan elke keer naar een onderzoek van de universiteit Wageningen naar vraatschade door ganzen. In de zomer is die op veel begraasde percelen zeker aanwezig. In de winter bedraagt deze in zijn totaliteit nog geen 3%. Met ietwat cynische onderton gezegd, in deze tijd van het jaar geen serieus probleem dus, kenbaar gemaakt door een nieuw salvo knallen.

Net na het tunneltje bij Ressen ligt er een aangeschoten grauwe gans, onder het bloed en creperend, midden op het fietspad. Hij had de dood uitgesteld en zijn lijden, vliegend met een schot hagel in het lichaam, nog 300 meter weten te verlengen. Ik prevelde een gebedje richting de Griekse god Nemesis dat de jager in kwestie zich in zijn voet zou schieten. Hier had ik namelijk geen zin in. Fulmineren op afstand is een stuk makkelijker dan dat het probleem recht voor je uit de lucht komt vallen. Dat schuiven we liever iemand anders in de schoenen.

Zoals in een bloederige western hoorde je het dier “wheezen.” De vogel hoestte bij elke ademhaling bloed en zou verdrinken in zijn doorzeefde longen. Pruttelend stroomde het bloed over het fietspad. Dit is doodstrijd en aangezien de Heer in al zijn goedheid en alwetendheid ganzen ook zenuwen heeft gegeven, een trage en pijnlijke. In het grote geheel stellen een paar

warme bloeddruppels op een koude zaterdagochtend niks voor. Wel staat dit partijtje bloedsport in mijn ogen symbool voor de meeste crises in onze “samenleving.” We jagen graag problemen aan de achterkant na. Reactief ingegeven vanuit onvrede en met als resultaat symboolpolitiek. Waardoor in dit geval ganzen en op andere momenten asielzoekers, klimaat, Afrikanen, kinderen, wolven, alleenstaande ouderen, en zo verder de dupe van zijn. De echte problematiek en structurele oplossingen onzichtbaar latend aan de voorkant.

Ik had aan deze achterkant niet de ballen, dan wel humaniteit of hoe je het noemen wil, om het dier de nek om te draaien.

Ik stapte op en reed richting het volgende salvo. Boven een veld met plastieken lokganzen vielen weer drie ganzen uit de lucht. De jager sukkelde richting zijn “stuks”. Het emotionele synoniem voor een geschoten dier in jagersjargon. Het moet natuurlijk wel leuk blijven. Twee van de drie vogels bleken wederom aangeschoten. Deze man was geen topschutter. Dat was wel duidelijk. Hangend aan hun nek in de warme hand van deze probleemoplosser probeerden ze geheel vruchteloos te ontsnappen aan de dood. Ik hoopte voor ze dat magere Hein snel zijn gezicht liet zien. Dan kunnen we met het verstommen van het gegak ook meteen onze eigen ogen weer sluiten.

Komt er anno 2024 eindelijk een verbod op jachttrofeeën?

Stéphanie Palsma van Voorthuizen

Trofeejacht is een praktijk waarbij individuen op wilde dieren jagen, voornamelijk met het doel trofeeën zoals huiden, hoofden of andere lichaamsdelen te verkrijgen om als trofeeën of souvenirs tentoon te stellen.

Vijf jaar geleden verscheen in de Argus¹ een artikel over de status van het verbod op jachttrofeeën in Nederland en over de grenzen. Vier jaar daarvoor, in 2015, werd de wereld ietwat wakker geschud door het afschieten van Cecil de leeuw. Tandarts Palmer schoot eerst een pijl door het, bij bezoekers van het wildpark geliefde, vrij tamme dier en schoot hem, na een twaalf uur durende achtervolging, af en poseerde trots met de dode leeuw.

De verhaaltjes over beheer (in plaats van te spreken over afschot), oogsten uit de natuur (in plaats van te spreken over afschot), vergroten van de biodiversiteit (in plaats van te spreken over afschot) gingen en gaan er nog steeds in als zoete koek bij de gemiddelde wereldburger.

De verontwaardiging wereldwijd was echter wel groot over de praktijk van het doden van dieren, om ermee te kunnen pronken. Er moest wetgeving komen, en snel. Wat doe je dan als wetgever? Snel een doekje voor het bloeden: Frankrijk verbood al gauw leeuwentrofeeën en Nederland volgde een jaar later in 2016 met een verbod op de import van (stukken van) dieren van

(slechts!) zes soorten. Eind januari 2024 is in België een wet aangenomen die jachttrofeeën van onder andere leeuwen, jachtluipaarden en ook neushoorns verbiedt.

In een artikel in de Argus van 2019, beklagde de Faunabescherming zich echter over de ruime mogelijkheden die nog steeds aan de trofeejagers werden geboden door Den Haag en Brussel. Wetgeving is natuurlijk goed nieuws voor een aantal individuele dieren die toevallig in de beschermde categorie vallen, maar de afgelopen jaren zijn er nog steeds duizenden trofeeën van andere dieren de EU binnengekomen².

De Afrikaanse olifant, het meest imposante dier van 'The Big Five', brengt als levend individu veel meer op voor de schatkist van een land dan als jachttrofee.

Trofeejagen leidt vaak tot uitputting van gezonde dierenpopulaties, waarbij de voornaamste begunstigden buitenlandse jagers en lokale elites zijn³. Komt er anno 2024 eindelijk een verbod op jachttrofeeën?

Om dit te onderzoeken, volgen we wie ervan profiteert. Verschillende landen over de hele wereld verdienen aan trofeejacht. Enkele die eruit springen zijn:

1. **Namibië** heeft een commerciële trofeejachtindustrie, met inkomsten uit jachtvergunningen en vergoedingen⁴.
2. **Zuid-Afrika** is een van de toonaangevende bestemmingen voor trofeejacht en biedt een grote verscheidenheid aan wildsoorten. Het land genereert aanzienlijke inkomsten uit jachtvergunningen, trofeeën en bijbehorend toerisme van vooral Amerikanen, Spanjaarden en Denen⁵. Er zijn winstgevende 'wildfarms' waar dieren worden gefokt met als doel er later op te laten jagen. Toeristen betalen om op de foto te gaan met een klein, schattig babyleeuwje waarna het als volwassen leeuw tragisch aan zijn einde komt⁹.
3. **Zimbabwe**: Trofeejacht is een belangrijke bron van inkomsten voor dit Afrikaanse land, met name voor groot wild zoals olifanten en leeuwen. De industrie heeft te maken gehad met controversie en kritiek over kwesties als corruptie en niet-duurzame jachtpraktijken⁶.

4. **Tanzania** heeft een bloeiende trofeejachtindustrie, met name in de wildreservaten met jachtconcessies⁷.
5. **Botswana**: Terwijl dit land de trofeejacht in 2014 verbood, hief de regering het verbod in 2019 op, waardoor een beperkt aantal jachtvergunningen kon worden afgegeven. Trofeejacht blijft een controversieel onderwerp in het land, waarbij voorstanders pleiten voor de economische voordelen ervan en critici hun bezorgdheid uiten over het behoud van dieren in het wild en dierenwelzijn⁸.
6. **Verenigde Staten**: In de Verenigde Staten wordt trofeejacht gereguleerd op staatsniveau, waarbij sommige staten de jacht op groot wild zoals herten, elanden en beren toestaan. Inkomsten uit jachtvergunningen, vergunningen en tags subsidiëren staatsprogramma's voor natuurbeheer⁵.
7. **Denemarken**: Dit land werd eerder genoemd als land van de herkomst van jachttoeristen in Zuid-Afrika. **Dit land staat op deze bedenkelijke lijst omdat het per hoofd van de bevolking het grootste aandeel in de trofeejachtindustrie ter wereld heeft**⁵.

Dit zijn helaas slechts enkele voorbeelden.

Wat houdt met name de trofeejacht in stand?

Het eenvoudige antwoord is geld. Zo stimuleert trofeejacht lokale economieën via toerisme en horeca. Het trekt veelal rijke toeristen aan die vaak bereid zijn aanzienlijke vergoedingen te betalen voor begeleide jachtexpedities, accommodaties, vervoer, gidsen en andere bijbehorende diensten. Voorstanders van trofeejacht vergoelijken het door als argument te gebruiken dat een deel van de inkomsten uit jachtvergunningen en vergoedingen kan worden toegewezen aan programma's voor

Naast een olifant is ook een buffel in alle opzichten levend veel méér waard dan als jachttrofee.

natuurbeheer, herstel van habitats, inspanningen tegen stroperij en gemeenschapsontwikkelingsprojecten in plattelandsgebieden.

Er wordt ook gepropageerd dat afschot conflicten tussen mens en dier vermindert. Als je met een hooivork een jonge wolf belaagt, schijn je zelfs in Drenthe ook 'zomaar' een wild dier op je af te kunnen krijgen. Het dier en zijn habitat niet bedreigen is beter.

Geld is gewoon een perverse prikkel. Naast vergunningsinkomsten, betalen jagers vaak een vergoeding voor elk dier dat ze doden. Dit geldt vooral voor imponerende soorten zoals leeuwen, olifanten of neushoorns. Deze trofeeën kunnen aanzienlijke statuswaarde hebben voor de jagers en ze zijn dan ook bereid in ruil daarvoor diep in de buidel te tasten voor een vergoeding die ze moeten afdragen. Overheden kunnen ook de schatkist spekken door belastingen te innen op de winsten die worden gegenereerd door jachtorganisatoren, gidsen en aanverwante bedrijven. Echter, de hoeveelheid geld die trofeejacht oplevert is relatief. Born Free, een van oorsprong Engelse organisatie die zich inzet tegen trofeejacht, stelt dat als geld de reden is voor deze gruwelijkheden, er veel meer geld verdiend kan worden met wildtoerisme dan met jachttoerisme. Zij zeggen dat studies hebben aangetoond dat een levende olifant tijdens zijn leven maar liefst \$ 1.6 miljoen waard kan zijn door inkomsten uit toeristen die voor het schieten van een mooi plaatje komen. Dit is vele malen de vergoeding die doorgaans door een trofeejager wordt betaald om een olifantstier te schieten, welk bedrag meestal rond de \$ 40,000 - 45,000 ligt¹².

Echter toen de oprichters van Born Free hun natuurfilms maakten over Elsa de leeuwin, konden ze waarschijnlijk niet bevroeden dat toeristen zich als sprinkhanen over de wereld zouden verspreiden, een spoor van ecologische vernieling achter zich aan trekkend. Dieren moeten in ieder geval worden gewaardeerd om hun intrinsieke waarde en het doden van dieren voor recreatie

Ecotoerisme kan vele malen meer opbrengen dan het destructieve jachttoerisme.

of vertoning is niet te rechtvaardigen.

Trofeejacht kan negatieve gevolgen hebben voor populaties in het wild, vooral voor bedreigde of bedreigde diersoorten¹³.

Overbejaging kan ecosystemen verstoren en leiden tot een afname van dierenpopulaties, wat de algehele gezondheid van ecosystemen aantast. Bovendien roept trofeejacht vragen op over dierenwelzijn en het leed dat gejaagde dieren ervaren¹³.

Bij trofeejacht worden jachtmethoden zoals aas, vallen en honden gebruikt waarbij niet alleen de bejaagde dieren lijden maar het veroorzaakt onherroepelijk leed bij de ingezette dieren¹⁴. Overheden moeten wet- en regelgeving uitvaardigen om de trofeejacht te verbieden. Deze wetten kunnen strengere straffen omvatten voor illegale jacht op en handel in trofeeën van wilde dieren.

Internationale overeenkomsten. Internationale overeenkomsten en verdragen, zoals de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten (CITES), kunnen een cruciale rol spelen bij het reguleren van de handel in trofeeën voor wilde dieren en het beschermen van kwetsbare soorten tegen overexploitatie. Helaas bevat het CITES-verdrag enkele uitzonderingen voor de jacht op bedreigde diersoorten, zoals olifanten, tijgers en leeuwen. Hoewel trofeejachten vaak worden gepresenteerd als duurzaam, is dat niet het geval. In sommige landen, zoals Zuid-Afrika, zijn er winstgevende 'wildfarms' ontstaan waar

Kafue Litschiewaterbok in Lochinvar NP, Zambia. Eén van de vele soorten antilopen waarvan de trofeeënjager liever een kop met hoorns op een plank ziet dan dat hij anderen ervan laat genieten.

dieren worden gefokt met als doel later op gejaagd te worden ^{9, 10}.

Community-Based Conservation. Het ondersteunen van op de gemeenschap gebaseerde instandhoudingsinitiatieven die lokale gemeenschappen alternatieve middelen van bestaan bieden, kan helpen de afhankelijkheid van trofeejacht als bron van inkomsten te verminderen. Dit kan het bevorderen van duurzaam ecotourisme, het bekijken van dieren in het wild en niet-consumptief gebruik van dieren in het wild omvatten. Het begrip zelf is helaas wel onderhevig aan inflatie. Ieder lokaal initiatief krijgt inmiddels het label 'Community Based'¹¹.

Publieke bewustwording en voorlichting. Het vergroten van het bewustzijn over de ethische, ecologische en economische implicaties van trofeejacht kan publieke steun mobiliseren voor het beëindigen van de praktijk. Voorlichtingscampagnes kunnen helpen mythes en misvattingen over trofeejacht te verdrijven en alternatieve instandhoudingsmodellen te promoten.

Belangenbehartiging en activisme. Campagnes en basisbewegingen kunnen druk uitoefenen op regeringen en besluitvormers/beslissers om actie te ondernemen tegen de trofeejacht. Dit kan bestaan uit lobbyen voor wetshervormingen, het organiseren van protesten en het vergroten van het publieke bewustzijn via sociale media en andere platforms.

Het beëindigen van de trofeejacht vereist een combinatie van politieke wil, publieke steun en innovatieve instandhoudingsbenaderingen. Door de onderliggende drijfveren van de trofeejacht aan te pakken en duurzame en ethische alternatieven te promoten, kunnen we werken aan een toekomst waarin dieren in het wild worden gewaardeerd en beschermd voor de komende generaties.

Hoewel er een kleine vooruitgang is geboekt met betrekking tot het verbod op de import van jachttrofeeën, is er nog steeds veel werk aan de winkel. Sommige landen hebben stappen ondernomen om de import van bepaalde trofeeën te verbieden, maar het blijft een voortdurende strijd om dit op internationaal niveau te reguleren. We zien dus in 2024 nog steeds geen verbod aan de horizon. Campagnes en lobbywerk blijven cruciaal om bewustwording te vergroten en druk uit te oefenen op overheden en internationale organisaties om meer beschermende maatregelen te nemen voor bedreigde diersoorten en de intrinsieke waarde van dieren en hun habitat te respecteren.

- 1 Argus augustus 2019: 'Levendige Handel in Dode Dieren'
- 2 Humane Society International: Belgium bans the import of hunting trophies – februari 2024: <https://www.hsi.org/news-resources/breaking-belgium-bans-the-import-of-hunting-trophies/>
- 3 Reuters: Belgium bans hunting trophy imports, activists want Europe to follow – februari 2024: <https://www.reuters.com/world/europe/belgium-bans-hunting-trophy-imports-activists-want-europe-follow-2024-02-07/>
- 4 <https://napha-namibia.com/>
- 5 Assessing trophy hunting in South Africa by comparing hunting and exporting databases: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1617138123000341>
- 6 Cites and Livelihood Case Study 2022: https://cites.org/sites/default/files/eng/prog/Livelihoods/case_studies/2022/CITES_%26_livelihoods_fact_sheet_Elephant_Zimbabwe_0.pdf
- 7 Tanzania Wildlife Management Authority: <https://www.tawa.go.tz/hunting-tourism>
- 8 Trophy hunting in Botswana's NG13: we follow the money <https://africageographic.com/stories/trophy-hunting-in-botswanas-ng13-we-follow-the-money/>
- 9 Blood Lions (documentaire) <https://bloodlions.org>
- 10 Bescherm de dieren in het wild wereldwijd: <https://www.partijvoordedieren.nl/standpunten/bescherm-dieren-in-het-wild-wereldwijd>
- 11 Rethinking Community-Based Conservation <https://conbio.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1523-1739.2004.00077.x>
- 12 Follow The Money: Trophy Hunting Does Not Help Communities: <https://www.bornfreeusa.org/2020/07/28/follow-the-money-trophy-hunting-does-not-help-communities/>
- 13 Can trophy hunting be justified for 'conservation benefits'? (<https://www.hud.ac.uk/news/2019/october/trophy-hunting-wildlife-crime-flynn-huddersfield/>)
- 14 Africahunting.com <https://www.africahunting.com/threads/bushpigs-with-bait-or-dogs.10489/>

Pssst! Er is iets waar jagers niet van houden

Marjolijn Veenstra

Wist je dat veel bezorgde inwoners van ons land de Faunabescherming dagelijks benaderen over hun zorgen met betrekking tot de jacht? Dit zijn uiteraard berichten die wij heel erg goed begrijpen. Er vindt immers ontzettend veel afschot plaats in ons kleine landje.

Een greep uit de vele berichten:

Mevrouw A. uit de provincie Groningen schrijft ons dat ze rare pijpen heeft gezien aan een waterkant. In de buurt hangt een wildcamera die gericht is op deze pijpen. Mevrouw A. neemt een aantal foto's en loopt door. En ja hoor, daar komt een boze jager aan: wat ze daar aan het doen was?!

Verkeersveiligheid wordt vaak ten onrechte gebruikt om het afschot van reeën te vergoelijken.

Wat bleek bij navraag aan ons? Het zijn lok-aaspijpen voor vossen. Die komen, als ze erin kruipen, klem te zitten. De vos zal dan hoogstwaarschijnlijk verhongeren. En waarom? Alleen omdat jagers vossen als overlast zien. Dezelfde dag bericht Meneer B. ons over jonge reeën, die worden afgeschoten in zijn buurt. Hij

stuurt een video mee van de reeën, waar ook een zeldzame zwarte ree bij zit. Een zwarte ree is een uitzonderlijk fenomeen. Het gebeurt maar zelden dat er een ree in die kleur wordt gezien. Meneer B. laat ons weten dat hij heeft geïnformeerd naar het geplande afschot van deze dieren en dat men aangeeft dat het om verkeersonvei-

ligheid gaat. Onzin natuurlijk, dat kan nooit een reden zijn.

En dan nog mevrouw C. Zij heeft rare paaltjes aan het water gezien en vraagt zich af wat dat is. Zij stuurt ons enkele foto's toe. Het blijken muskusratvallen te zijn, wel 100 stuks. Uiterst dieronvriendelijk en onzinnig. Deze vallen hebben veel bijvangst, zoals vogels, zoogdieren en vissen. Blijkbaar had mevrouw C. al gezien dat er onlangs een zwaan in vast had gezeten. Onze buurlanden, België en Duitsland zijn al gestopt met deze muskusrattenbestrijding, maar ons landje gaat gewoon stug door. Wanneer houden wij hier eens mee op?

zouden we dat uiteraard liever gisteren dan vandaag doen.

Wat kunnen dan mensen zelf doen?

Iedereen kan altijd de lokale politiek en pers benaderen. Door te laten zien wat de praktijken van de jacht zijn en hoe dieronvriendelijk ze zijn, worden veel mensen ingelicht en is er altijd kans dat er aandacht voor komt. Veel mensen worden dan bewust wat er precies gebeurt in hun eigen omgeving. En laten we wel wezen, veel mensen zien graag wilde dieren in hun eigen omgeving en zien uiteraard liever niet dat ze worden bejaagd.

Onze buurlanden zijn al gestopt met de zinloze bestrijding de muskusrat. Wanneer worden wij ook eens zo verstandig?

Wat hebben deze drie gevallen nu met elkaar gemeen? Juist, het zijn uiterst dieronvriendelijke situaties die bezorgde inwoners bij ons melden.

Ons team bij de Faunabescherming werkt ongelooflijk hard, maar kan niet alle vormen van jacht of faunabeheer tegenhouden. Al

Zoals de titel van deze column al zegt: jagers houden niet van aandacht. Geef ze die aandacht!

Donateursdag 2023

Op zaterdag 30 september 2023 vond onze donateursdag plaats te Lage Mierde op het landgoed Wellenseind. ‘Wel een eind’, was een veelgehoorde opmerking, maar het was absoluut de moeite waard. Dit jaar zullen we de donateursdag op 14 september organiseren in Apeldoorn. Reserveer die dag alvast in uw agenda!

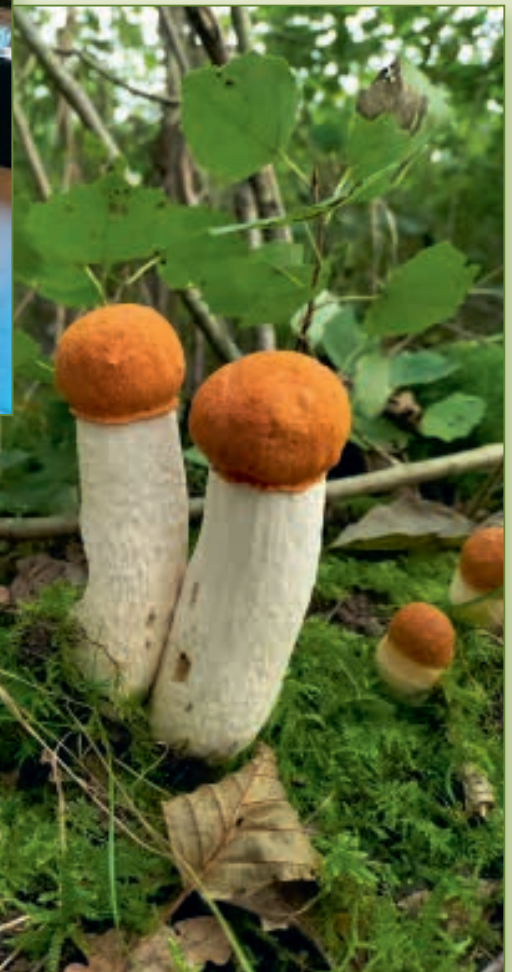
Tijdens deze donateursdag te Lage Mierde op het jachtvrije landgoed Wellenseind, vertelden Niko Koffeman en Harm Niesen over de actualiteiten rond de uitoefening van de jacht en over de oprichting van de Federatie Jachtvrij Grondbezit voor elke grondbezitter die dieren niet wil laten schieten.

Wellenseind ligt met zijn 8500 hectaren aaneengesloten, grensoverschrijdende natuur in een Natura 2000 gebied nabij het Noord-Brabantse dorp Lage Mierde. In 2000 is het gebied in bezit gekomen van de familie Zeeman. Vroeger was het landgoed vooral ingericht voor de jacht en het kweken van karpers in de daarvoor speciaal aangelegde vijver, maar sinds het in bezit is gekomen van de familie Zeeman is het landgoed zoveel mogelijk in zijn oorspronkelijke staat hersteld en is de jacht afgeschaft. De heer Zeeman had natuurbehoud en biodiversiteit hoog in het vaandel staan en vond dat iedereen ervan zou moeten kunnen genieten. Daarom heeft hij het landgoed in 2019 opengesteld voor wandelaars.

Een aanrader voor wie er nog niet is geweest.

We ontmoeten u graag weer op 14 september in Apeldoorn!

In het wild levende dieren als erfgenaam

Niko Koffeman

In het wild levende dieren hebben het zwaar. Niet alleen om te overleven in de natuur die onder druk staat, maar ook omdat mensen ze nog steeds naar het leven staan.

Toen De Faunabescherming (Stichting Kritisch Faunabeheer) werd opgericht in 1975 dachten de oprichters dat het voor de lol doodschieten van dieren binnen 10 jaar afgeschaft zou kunnen worden. Helaas is dat nog steeds niet het geval. Jagers hebben te maken gekregen met grote maatschappelijke weerstand, maar de jagers hebben zich gehergroepeerd en met de BBB, VVD en SGP zijn er zelfs uitgesproken pro-jacht partijen in het parlement. Dankzij de warme en betrokken steun van onze donateurs kunnen we veel doen om in het wild levende dieren bescherming te bieden. Via acties, inspraak en gerechtelijke procedures, waarvan we er heel veel winnen. De Faunabescherming krijgt geen subsidies van de overheid en is dus volledig afhankelijk van de steun van donateurs, die geven wat in hun vermogen ligt. Sommige donateurs benoemen De Faunabescherming zelfs tot erfgenaam, zodat ons werk ook kan doorgaan als ze er zelf niet meer zijn. Omdat daar steeds meer vragen over komen een korte samenvatting van wat mogelijk is.

Erfenis of legaat

U kunt De Faunabescherming op 2 manieren in uw testament opnemen:

- Door De Faunabescherming te benoemen als (mede)erfgenaam. U bepaalt zelf welk deel van uw nalatenschap ten goede komt aan het werk van De Faunabescherming. U kunt ook specifieke activiteiten van De Faunabescherming, zoals juridische procedures tegen afschot, het inzetten van waarnemers in het veld, het in kaart brengen van activiteiten van jagers of andere acties steunen. U kunt meerdere personen of goede doelen tot erfgenaam benoemen.
- U kunt De Faunabescherming ook benoemen tot legataris. De Faunabescherming krijgt dan een legaat. Dit is een vastgesteld geldbedrag, een percentage van uw nalatenschap of een door u bepaald goed. Bijvoorbeeld 1.000 euro, een vastgesteld percentage van uw nalatenschap, een roerende zaak of een huis of perceel grond waarvan u wilt dat het altijd jachtvrij zal blijven.

Vruchtgebruik

Naast de mogelijkheid om een bepaald eigendom direct na te laten aan De Faunabescherming, kan dat ook onder het recht van vruchtgebruik. Uw nabestaanden kunnen dan uw aan De Faunabescherming nagelaten eigendommen blijven gebruiken tot een moment dat u zelf gekozen hebt. Bijvoorbeeld via een recht van de langstlevende, waarmee een partner in uw huis kan blijven wonen tot dat hij zelf komt te overlijden.

De notaris geeft uw laatste wens vorm

Het is verstandig uw laatste wensen altijd op tijd te overleggen met een notaris. U beslist welk deel van de erfenis wordt nagelaten en aan wie, maar het laten opmaken van een testament gaat altijd via een notaris. Een testament kan op elk moment van uw leven herroepen of gewijzigd worden.

Schenken met de 'warme hand'

Schenken aan erkende goede doelen, zoals De Faunabescherming, kan natuurlijk ook bij leven. In dat geval kan een periodieke schenking een goed en fiscaal aantrekkelijk idee zijn.

U leent De Faunabescherming een bepaald bedrag dat u in vijf jaarlijkse termijnen kwijtscheldt. In dat geval is uw schenking jaarlijks drempelloos aftrekbaar, dat wil zeggen, u krijgt belastingaftrek voor hetzelfde tarief dat u als marginaal tarief betaalt over uw inkomsten. Daarmee neemt de overheid dus tot 49,5% van uw schenking voor haar rekening. De Faunabescherming hoeft als ANBI geen belasting te betalen over uw schenking, zodat die voor 100% ten goede komt aan het door u bepaalde doel. Schenken kan dus voordeliger zijn dan nalaten, erfenissen komen pas aan de orde na overlijden, schenkingen hebben direct effect.

Ook het schenken van onroerende zaken zoals grond of een huis bij leven via een periodieke schenking kan fiscaal aantrekkelijk zijn, onder het voorbehoud van vruchtgebruik.

Wilt u meer weten over het opstellen van een testament of een periodieke schenking, mail ons dan via schenken@faunabescherming.nl met een telefoonnummer waar we u kunnen bereiken. We informeren u dan graag over de mogelijkheden om in het wild levende dieren te helpen!

Vredelievend verzet

Kevin Collins

Het is om moedeloos van te worden. Multinationals, jagersverenigingen en overheden zijn zo machtig dat het voor stichtingen zoals de Faunabescherming schier onmogelijk lijkt om hun machtspositie aan het wankelen te brengen. Dan krijg ik een boek te lezen en toch gloort er hoop. Het boek dat ik heb gelezen is *Vredelievend Verzet* van Erica Chenoweth.

Dit boek beschrijft talloze voorbeelden van geweldloos verzet die leiden tot maatschappelijke verandering. En waarom is dit het geval? Simpel, mensen nemen gemakkelijker deel aan geweldloze acties en identificeren zich daarbij sneller met de maatschappelijke verandering die in gang wordt gezet. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat veel Nederlanders zich niet identificeren met jagers, wel met tegenstanders van jacht. Eén en één is twee, lijkt mij. Dit boek neemt ons stap voor stap mee in de wereld van vreedzaam verzet, met een blik op zowel het verleden als de toekomst. Het beschrijft bekende maatschappelijke veranderingen zoals het vrouwenkiesrecht en de strijd voor gelijke beloning van mannen en vrouwen. Ook het leven van Mahatma Gandhi en zijn impact op India worden in verschillende hoofdstukken belicht.

Het boek werpt ook licht op het feit dat geweldloze campagnes steeds vaker de voorkeur krijgen boven gewelddadige acties. Interesse in cijfers? Tussen 2010 en 2019 waren er wereldwijd meer dan twee keer zoveel geweldloze campagnes als gewelddadige campagnes, zoals gedocumenteerd in dit boek. Voorbeelden hiervan zijn te vinden in landen als Egypte, India, de Verenigde Staten en ook in Hongkong. Dit fenomeen beperkt zich niet tot Nederland, waar verschillende groeperingen snelweg gebruikten als podium voor hun demonstraties, sommigen vreedzaam, andere minder vreedzaam.

Voor degenen die geïnteresseerd zijn in meer concrete gegevens zijn hier enkele belangrijke statistieken. Tussen 1900 en 2019 was meer dan 50 procent van

de geweldloze revoluties succesvol. Vanaf de jaren zestig tot ongeveer 2010 lag het succespercentage van geweldloze revolutionaire campagnes rond dit gemiddelde of zelfs iets hoger. Dit toont aan dat geweldloze campagnes zeker succesvol kunnen zijn. Maar wat drijft de toename van geweldloos verzet? Dit wordt ook uitvoerig beschreven aan de hand van talrijke voorbeelden, waaruit we kunnen afleiden hoe idealen te verwezenlijken zijn. Hoewel de handvatten die worden geboden inspirerend zijn, is het minder positief dat geweldloos verzet steeds vaker als noodzakelijk wordt gezien. Dit wordt geïllustreerd door het groeiende aantal mensen dat zich tot verzet wendt, niet alleen tegen de jacht, maar ook tegen andere kwesties.

Dit boek is voor mij een bron van inspiratie en voor degenen die soms ontmoedigd raken bij het nastreven van hun idealen, is het een noodzakelijkheid om de toekomst met hoop tegemoet te treden. Laten we streven naar de volgende overwinning, of het nu in de rechtbank is of in het veld. Welke mogelijkheden heeft een stichting als de onze om het leven van in het wild levende dieren aanzienlijk veiliger te maken? Hier worden suggesties gepresenteerd die ons kunnen helpen bij het vinden van antwoorden op deze belangrijke vraag!

Auteur: Erica Chenoweth

Uitgever: M.L. Thieme Uitgeverij

ISBN: 9789090368566

Prijs: €19,95

Oorspronkelijke titel: *Civil Resistance. What everyone needs to know.* Oxford University Press.

Saving Sally

Wilfred Roelink

In de vorige Argus heeft een uitvoerig artikel gestaan over jachttoerisme naar het buitenland en ook in deze editie besteden we daar weer aandacht aan. Zo makkelijk is het dus om met je laptop een reis te boeken, wilde dieren te schieten en er een prijsje voor te krijgen – met dank aan Safariclub International. Het artikel maakt nieuwsgierig: wie zijn die jachttoeristen? Wat halen ze uit en wat richten ze aan? Waarom is het toegestaan? En: wie zijn de mensen die hiertegen in actie komen?

In 'Saving Sally' doet Eduardo Gonçalves daar een boekje over open. Een dik boek, ruim voorzien van onderzoeken, namen, plaatsen, jaartallen, aantallen, foto's. Een database op papier dus, een pleidooi voor afschaffing van jachtindustrie, -toerisme én een leidraad voor wie in actie wil komen.

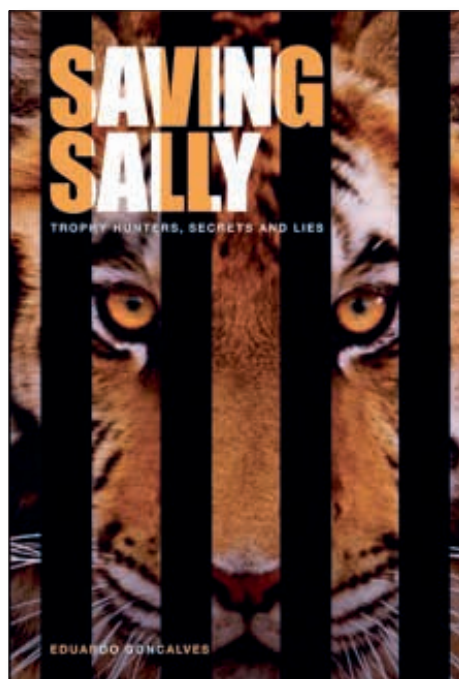
De auteur aarzelt niet om 100 Britse jagers met naam en toenaam te noemen en met foto's te tonen. Alleen al Britse jagers jagen op 70 soorten die bedreigd zijn en daarvan is een uitgebreid overzicht te vinden.

Volgens CITES bedraagt het totaal aantal trofee-dieren 35.000, maar de auteur schat met reden dat het om 170.000 gaat. Wetenschappers hebben aangetoond dat 83% van de dalende aantallen bedreigde soorten een gevolg is van de jacht. Sinds 1970 is 2/3 van de populaties verdwenen en dat noemen zij de 'zesde grote uitsterfing'. De gevolgen voor de inheemse bevolking zijn er ook en doen qua wreedheid en uitbuiting denken aan koloniale onderdrukking. Hoewel CITES (1975) is bedoeld om de handel in bedreigde diersoorten te beperken (commercieel), bevordert ze juist de jacht op trofeeën (want niet commercieel maar particulier). CITES hangt een vangnet

op met grote mazen. Daarnaast is er een machtig systeem van lobbyisten. Gonçalves beschrijft hoe SCI, NRA, wapenfabrikanten, olie- en gasindustrie, lobbyfirma's druk uitoefenen op overheden en natuurbeschermingsorganisaties. Ze verspreiden nepinformatie (goed voor de economie, jacht is duurzaam) en treden naar buiten onder namen die eindigen op -beheer of -bescherming.

In Kenia gaat het beter met de beschermde soorten, in Tanzania slechter. Dat komt door het verschil in wetgeving. Het boek opent met 30 pagina's vol citaten en portretten van mensen en organisaties die in actie komen voor een wet- telijk verbod op jachttoerisme.

Sally is een tijgerpup van enkele maanden, opgesloten in een hok op de boerderij waar ze is gefokt, klaar om geschoten te worden door een jacht- toerist, binnen de omheining van de boerderij. Alle 'wilde' dieren daar zijn gefokt voor de lucratieve jachtindustrie, die van veel soorten zoveel fokt als er vraag naar is. Undercoveractivisten weten Sally van de fokker los te krijgen zonder te betalen. Hoe? Nog een reden om dit boek te lezen.

E. Gonçalves, *Saving Sally; Trophy Hunters, Secrets and Lies*. Amazon (2023). www.bantrophyhunting.org

Harry Voss en de nozems van het bos

Redactie

Op 17 november werd het boek “Harry Voss en de nozems van het bos” ten doop gehouden bij de ingang Wenum-Wiesel van het Kroondomein. Schrijfster Bibi Dumon Tak nam het eerste exemplaar in ontvangst. Bibi schreef onder andere het schotschrift tegen de jacht “In een groen knollenland”.

Het ontstaan van het boek

Op Harry's verzoek begon Aad van der Waal begin 2023 een verhaal te weven rond een twintigtal zwijnengedichten. Uiteindelijk resulteerde dat in dit van rijm voorziene boek. Vanaf het sfeervolle voorwoord van Bibi Dumon Tak meandert het fraai geïllustreerde boekje tussen Harry's jeugdherinneringen, zijn activistische verrichtingen en correspondentie via talloze bospaadjes langs duurzaam engagement, een fantasievolle lezing en cowboys op de Veluwe om ten slotte onafwendbaar uit te monden in de richting van de jaarlijkse sluiting van het Kroondomein (Harry's doorn in het oog). En (helaas) onvermijdbaar ligt over alle hoofdstukken de schaduw van de jager.

Het boek is prachtig vormgegeven door Cathleen van den Akker.

Schrijfster Bibi Dumon Tak neemt het eerste exemplaar van het boek “Harry Voss en de nozems van het bos” uit handen van Harry en Aad in ontvangst.

Ecoduct

GEDICHT

*Het zwijn werd al te dikwijls overreden
maar 't is natuurbeschermers goed gelukt
om ter preventie een mooi plan te smeden
Men noemde het ooit kortweg 'ecoduct'*

*Van 'ecologisch' is het maar een stapje
naar 'economisch' vond de jagersman
die kwijlend dacht aan 't malse zwijnenhapje
en lui van aard dat stapje ondernam*

*En zo bewezen groene zebraleden
ook voor het jagersgilde snel hun nut
want prompt verscheen er, als zich licht laat raden,
bij menige passage leep een hut*

*Zo bleek het ecoduct in het gebruik
vaak onbedoeld een ordinaire fuik*

© Aad van de Waal

Uit: Harry Voss en de nozems van het bos

Bekijk ook het nieuwsbericht over de boekpresentatie op <https://www.faunabescherming.nl/boekpresentatie-zwij-nensocieteit/>

“Harry Voss en de nozems van het bos” kost € 14,50 plus verzendkosten en is te bestellen via de doneerpagina op website van De Faunabescherming, <https://www.faunabescherming.nl/doneer/>

De Buit van Voss

Illustratie: Ineke van den Abeele
Tekst: Harry Voss

ÉÉN JAGER MINDER

Jacht is in Frankrijk zeer populair en de gevolgen zijn vaak niet te overzien. Zo kreeg een jager na een jachtongeluk in 2020 drie maanden voorwaardelijk en een definitieve intrekking van zijn jachtvergunning opgelegd.

De jager in kwestie verwondde een toerist uit ons land. Hoewel de jager ontkent en zijn advocaat stelt dat er onvoldoende bewijs is om zijn cliënt (een ervaren schutter en oud-militair) te straffen, deed de rechtbank dat toch.

Helaas had het wel vier jaar geduurd voordat de rechter tot zijn uitspraak kwam en al die tijd heeft de jager nog rustig door mogen knallen. Desalniettemin, hulde aan de Franse rechtspraak, die deze jager toch zijn verachtelijke hobby ontnam!

GA TOCH FIETSEN

Mijn bijna dagelijkse fietstochten door de Veluwe natuur zijn ook buiten mijn kenniscring niet onopgemerkt gebleven. Toch vind ik

het heel bijzonder dat een Apeldoornse rijwielhandelaar mij heeft gevraagd om 55+ fietstochten over de Veluwe te gaan organiseren. De nadruk moet daarbij liggen op tochten door het Kroondomein. Een grote poster in zijn winkel met daarop mijn beeltenis en de tekst “Gezamenlijk Fietsen met Harry Voss” moet klanten aansporen meer te gaan fietsen. Op mijn vraag “Weet u wel wie u in huis haalt?” antwoordde de winkelier “Jazeker, want daarom heb ik jou juist gevraagd”.

Gaaf dat een ondernemer als Marcel Kranenburg van Cyclesport zich zo durft te profileren!

55+ FIETSRIT
cyclesport
GEZAMENLIJK DE VELUWE
HERONTDEKKEN OP DE FIETS
MET HARRY VOSS

04 & 18 MEI
01, 15 & 29 JUNI
13 & 27 JULI

30 - 50 KM OP DE E-BIKE OF STADSFiets
ASSELSESTRAAT 98, APeldoORN
VERTREK 09:30
LEEFTIJD 55+

AANMELDEN VIA ✉ : T.DEGRAAF@CYCLESPOORT.NL OF ☎ 055 - 679 0135

Behalve voor gezonde boslucht hoopt Harry van zijn medefietsers in het Kroondomein ook aandacht te krijgen voor de keerzijde van dit mooie natuurgebied.

WEGBONJOURNEN

Golfclub het “Rijk van Margraten” waarschuwde haar leden voor wilde zwijnen op het golfterrein, kopt L1 Nieuws. De golfclub meldde dat de wilde zwijnen inmiddels hun weg hebben gevonden naar hun geliefde strak-groene mat en dat ze bepaald niet gecharmeerd zijn van deze wroeters.

Gelukkig heeft de golfclub aangegeven het dier op een “nette” manier weg te zullen bonjournen. Daarom hebben zij hun leden laten weten dat het terrein een avond dicht moet voor een “extra aanpassing”. U en ik weten wel wat dat betekent.

Onder de leden zullen zich ongetwijfeld de nodige jachtliefhebbers van het zogenaamde Old Boys netwerk bevinden, die dat varkentje best wel even willen wassen. Ik vrees dan ook het ergste voor onze *nozems* in Limburg. Zeker in de wetenschap dat Limburgse jagers al eerder dit jaar meldden, dat de wilde zwijnen, met name rond Meerssen, een heuse plaag vormden.

BANG VOOR DE KONING

In het Kroondomein Het Loo lijkt alles wel toegestaan als het om de Koning of de jacht gaat. Op één van mijn wekelijkse tochten door het gebied ontdekte ik dat er op diverse voer- en schietakkers geen gebiedseigen grassoorten groeien. Dat is in strijd met de Wet Natuur. Het zaaien van grassoorten die hier van nature niet voorkomen heeft uitsluitend tot doel om herten en wilde zwijnen aan te trekken om ze vervolgens af te kunnen schieten.

De Wet Natuur bepaalt in artikel 3.32 dat er onder het verbod op bijvoeren wordt verstaan: Het bijvoeren om de stand van de populatie te vergroten. Ook het bemesten van de akkers is verboden maar ook dat wordt in het Kroondomein op grote schaal toegepast.

Wilde zwijnen in het Kroondomein

Wij stuurden onze bevindingen naar de provincie Gelderland, die, als bevoegd gezag, dit soort misstanden moet onderzoeken. Echter zodra het over het Kroondomein gaat schieten ze bij de provincie in de stress! Het antwoord liet dan ook nogal op zich wachten. Waarschijnlijk wisten ze niet wie hier nu precies het bevoegd gezag was. De angsthazen!

De Rijksdienst van Ondernemend Nederland geeft aan dat de bemesting van de voer- en schietakkers is uitgevoerd in opdracht van of namens een lid van het Koninklijke Huis. Wij nemen uw klacht dan ook verder niet in behandeling. Eindconclusie is dat onze koning de Wet weer eens aan zijn jachtlaarzen lapt en daar ook weer gewoon mee weg komt.

GRAPPIG EN BIZAR

Red Bull, een zeer succesvol energiedrankje, maakt op een grappige manier reclame voor onze *nozems* in het bos: Het wilde zwijn. Een wild zwijn dat met een jachttopzichter reclame maakt is vast grappig bedoeld maar ook heel bizar. Het geeft geen pas om dit dier te gebruiken om een pepmiddel aan de man te brengen. En al helemaal niet als de reclame op jongeren is gericht.

Kogelvrij

Ellen Putman

De **goudjakhals** (*Canis aureus*) behoort samen met de wolf en de vos tot de familie van de hondachtigen en dankt zijn naam aan zijn goudkleurige vacht. Hij lijkt op een kleine wolf, met verhoudingsgewijs kortere poten, staart en oren en een spitsere snuit. Anders dan bij alle andere hondachtigen zijn bij de goudjakhals de zooltjes van de twee voorbenen aan de achterzijde met elkaar vergroeid. Dit levert een unieke pootafdruk op, die makkelijk te onderscheiden is van vos, wolf of hond.

De goudjakhals werd in 2016 voor het eerste in Nederland gesignaleerd op de Veluwe, oorspronkelijk komt hij echter voor in Azië en Oost-Europa. Door onder andere klimaatverandering en verandering in landgebruik, breidt de goudjakhals zich steeds verder uit richting het westen van Europa. De laatste jaren is de goudjakhals waargenomen in de provincies Overijssel, Utrecht, Noord-Holland, Drenthe, Friesland en Groningen. En we kunnen

inmiddels stellen dat Nederland een nieuw zoogdier rijker is, dat ons land op eigen houtje heeft gevonden. Al is het nog te vroeg om te spreken van een gevestigde populatie.

De goudjakhals is een allesetende opportunist. Hij jaagt op kleine zoogdieren, zoals woelmuizen en ratten, konijnen, kleine hoefdieren, kleine vogels, vissen, amfibieën en insecten, maar hij eet ook afval, aas en plantaardig voedsel als druiven, bessen en andere vruchten. De goudjakhals kan langere tijd zonder water.

Doordat goudjakhalsen juist ook veel aas eten, kunnen ze de rol van 'gezondheidspolitie' vervullen waardoor dierziekten en zoönose zich minder eenvoudig verspreiden.

De goudjakhals is in Europa een beschermde soort en dat betekent dat deze nieuwkomer niet verjaagd of gedood mag worden en gelukkig kogelvrij is.

